

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

28.03.2024

с. Большие Кайбицы

КАРАР

№

710

Об утверждении муниципальной программы «Повышение безопасности дорожного движения в Кайбицком муниципальном районе Республики Татарстан на 2024 год»

В целях снижения аварийности на автомобильном транспорте и последствий дорожно-транспортных происшествий, обеспечения охраны жизни, здоровья граждан и их имущества, повышения гарантий их законных прав на безопасные условия движения на дорогах Кайбицкого муниципального района Республики Татарстан, в соответствии с пунктом 5 части 1 статьи 15 Федерального закона от 6 октября 2003 года №131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», Федеральным законом от 10 декабря 1995 года №196-ФЗ «О безопасности дорожного движения», во исполнение Указа Президента Республики Татарстан от 6 декабря 2014 года №УП-1115 «О мерах по обеспечению безопасности дорожного движения в Республике Татарстан», постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан от 17.12.2021 №1250 «О реализации мер по повышению безопасности дорожного движения в Республике Татарстан, сокращению дорожно-транспортных происшествий и снижению тяжести их последствий», Уставом Кайбицкого муниципального района Республики Татарстан, Исполнительный комитет Кайбицкого муниципального района Республики Татарстан ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить прилагаемую муниципальную программу «Повышение безопасности дорожного движения в Кайбицком муниципальном районе Республики Татарстан на 2024 год».

2. Постановление Исполнительного комитета Кайбицкого муниципального района Республики Татарстан от 17.04.2023 №149 «Об утверждении муниципальной программы «Повышение безопасности дорожного движения в Кайбицком муниципальном районе Республики Татарстан на 2023 год» признать утратившим силу.

3. Настоящее постановление разместить на официальном сайте Кайбицкого муниципального района Республики Татарстан в информационно-телекоммуникационной сети Интернет по веб-адресу: [http:// kaybici.tatarstan.ru](http://kaybici.tatarstan.ru) и опубликовать на Официальном портале правовой информации Республики

Татарстан в информационно-телекоммуникационной сети Интернет по веб-адресу:
<http://pravo.tatarstan.ru>.

4. Контроль за исполнением настоящего постановления оставляю за собой.

Руководитель

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'A' followed by several loops and a long horizontal stroke extending to the left.

А.Н.Макаров

Приложение
к постановлению
Исполнительного комитета
Кайбицкого муниципального района
Республики Татарстан
от «28» марта 2024г. №110

**Муниципальная программа
«Повышение безопасности дорожного движения
в Кайбицком муниципальном районе
Республики Татарстан на 2024 год»**

с. Б. Кайбицы
2024 год

**Паспорт
муниципальной программы
«Повышение безопасности дорожного движения
в Кайбицком муниципальном районе Республики Татарстан
на 2024 год».**

Наименование программы	Муниципальная Программа «Повышение безопасности дорожного движения в Кайбицком муниципальном районе Республики Татарстан на 2024 год»
Основание для разработки Программы	<p>Постановление Правительства РФ от 03.10.2013 года № 864 «О Федеральной целевой программе «Повышение безопасности дорожного движения в 2013-2020 годах»;</p> <p>Указ президента Республики Татарстан от 06.12.2014г. №УП - 1115 «О мерах по обеспечению безопасности дорожного движения по Республике Татарстан»;</p> <p>постановление Кабинета Министров Республики Татарстан от 16.10.2013 №764 «Об утверждении Государственной программы «Обеспечение общественного порядка и противодействие преступности в Республике Татарстан на 2014 - 2025 годы»;</p> <p>постановление Кабинета Министров Республики Татарстан от 17.12.2021 №1250 «О реализации мер по повышению безопасности дорожного движения в Республике Татарстан, сокращению дорожно-транспортных происшествий и снижению тяжести их последствий».</p>
Заказчик Программы	Исполнительный комитет Кайбицкого муниципального района Республики Татарстан
Разработчики Программы	Отдел инфраструктурного развития Исполнительного комитета Кайбицкого муниципального района, отделение ГИБДД отделения МВД России по Кайбицкому району (по согласованию).
Исполнители программы	Отдел инфраструктурного развития Исполнительного комитета Кайбицкого муниципального района, МКУ «Отдел образования Исполнительного комитета Кайбицкого муниципального района Республики Татарстан», отдел ГИБДД отделения МВД России по Кайбицкому району (по согласованию), ГАУЗ «Кайбицкий ЦРБ» (по согласованию), ПЧ -115 ФГКУ «8 отряд ФПС по РТ» (по согласованию), Исполкомы сельских поселений Кайбицкого муниципального района (по согласованию), подрядные и проектные организации (по согласованию).
Цели и задачи Программы	<p>Целями программы являются:</p> <ul style="list-style-type: none"> -сокращение количества лиц, погибших в результате дорожно-транспортных происшествий; -сокращение количества дорожно-транспортных происшествий с пострадавшими. <p>Задачами программы являются:</p>

	<p>-предупреждение опасного поведения участников дорожного движения;</p> <p>-сокращение дорожно-транспортного травматизма, в том числе и детского;</p> <p>-совершенствование организации движения транспорта и пешеходов;</p> <p>-воспитание транспортной культуры у детей и подростков;</p> <p>-развитие муниципальной сети автодорог.</p>
Сроки и этапы реализации Программы	2024 год
Источники финансирования Программы	Республиканский бюджет 35 млн.руб., внебюджетные источники 0,04 млн. руб., муниципальный бюджет 23,85 млн. руб.
Организация контроля за исполнением Программы	Исполнительный комитет Кайбицкого муниципального района. Комиссия по безопасности дорожного движения в Кайбицком муниципальном районе.
Ожидаемые конечные результаты реализации Программы	<p>Достижение положительных показателей индикаторов Программы по сравнению с базовым 2012 годом:</p> <p>снижение транспортного риска, социального риска, тяжести последствий;</p> <p>сокращение количества погибших в ДТП;</p> <p>сокращение количества мест концентрации ДТП;</p> <p>сокращение количества ДТП, в том числе с участием детей.</p>

Введение

Проблема аварийности, связанная с автомобильным транспортом (далее - аварийность), в последнее десятилетие приобрела особую остроту в связи с несоответствием дорожно-транспортной инфраструктуры потребностям общества и государства в безопасном дорожном движении, недостаточной эффективностью функционирования системы обеспечения безопасности дорожного движения и крайне низкой дисциплиной участников дорожного движения. Основными видами дорожно-транспортных происшествий являются: наезд на пешехода, езда в состоянии опьянения, наезд на препятствие и на стоящее транспортное средство, а также столкновение и опрокидывание. Свыше трех четвертей всех дорожно-транспортных происшествий связаны с нарушениями Правил дорожного движения Российской Федерации водителями транспортных средств. Около трети всех происшествий связаны с неправильным выбором скорости движения. Каждое восьмое дорожно-транспортное происшествие совершил водитель, находившийся в состоянии опьянения, каждое седьмое - не имевший права на управление транспортным средством. Определяющее влияние на аварийность оказывают водители транспортных средств, принадлежащих физическим лицам. Наиболее многочисленной и самой уязвимой группой участников дорожного движения являются пешеходы.

Автомобильные дороги местного значения являются важным элементом инфраструктуры муниципального района, их протяженность по состоянию на 1 января 2024 г. составляет:

Наименование	Протяженность, км				
	Всего	ц/б	Асфальт	Щебень	Грунт
Дорожно-уличная сеть с. Большие Кайбицы	35,981	0	20,956	9,457	5,568
Дорожно-уличная сеть поселений	199,159	3,58	9,647	116,58	69,352
Итого протяженность дорог местного значения	235,14	3,58	30,603	126,037	74,920
Протяженность дорог регионального значения	223,124	0	194,345	21,529	7,25
Всего автомобильных дорог в районе	458,264	3,58	224,948	147,566	82,17
Количество населенных пунктов в районе	57				
Количество населенных пунктов не имеющих подъездов с твердым покрытием	10 (24,45 км. грунт)				

Количество зарегистрированных транспортных средств

Годы	Зарегистрировано	Физические лица	Юридические лица
2012г.	4045	3608	437
2013г.	4287	3824	463

2014г.	4499	4014	485
2015г.	4715	4206	509
2016г.	4917	4382	535
2017г.	4829	4320	509
2018г.	4944	4491	453
2019г.	5028	4561	467
2020г.	6205	5712	493
2021г.	6265	5752	513
2022 г.	6315	5797	518
2023 г.	6363	5833	530

Состояние аварийности

Годы	Всего ДТП	С материальным ущербом	С пострадавшими А-Б-В
2012	152	135	17-9-19
2013	155	141	14-2-24
2014	144	127	17-4-21
2015	99	89	10-4-12
2016	97	89	8-4-13
2017	113	102	11-4-15
2018	64	59	5-0-6
2019	6	6	6-0-12
2020	7	7	7-0-11
2021	11	108	11-4-12
2022	11	182	11-0-13
2023	9	116	9-1-11

А (количество) – Б (погибло) – В (ранено)

Состояние аварийности с участием детей

Годы	Всего ДТП с детьми	С пострадавшими детьми А-Б-В
2012	2	2-1-1
2013	1	1-0-1
2014	2	2-0-2
2015	2	2-0-2
2016	0	0-0-0
2017	2	2-0-2

2018	1	1-0-2
2019	0	0-0-0
2020	2	2-0-2
2021	0	0-0-0
2022	2	2-0-2
2023	0	0-0-0

А (количество) – Б (погибло) – В (ранено)

По причинам ДТП:

№	Причина ДТП	Кол-во ДТП											
		2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
1	Нарушение скоростного режима	17	21	6	1	0	2	2	3	3	4	6	4
2	Управление в нетр. состоянии	2	2	2	3	4	3	1	1	2	2	2	2
3	Нарушение правил обгона	0	2	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0
4	Управление без прав	1	3	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1
5	Несоблюдение дистанции	30	13	1	0	0	0	0	0	0	2	0	1
6	Техническое состояние	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Проезд перекрестка	14	12	1	0	0	0	0	0	0	0	2	1
8	Выезд на пол. встр. движения	1	3	5	5	3	2	1	0	1	0	0	0
9	Иные нарушения ПДД	17	27	2	0	1	3	1	0	0	0	1	2

Распределение мест совершения ДТП:

Место совершения ДТП	Кол-во ДТП											
	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Дорожно – уличная сеть	96	98	74	4	0	3	0	0	0	0	0	0
Дороги общего пользования муниципального значения	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1
Автодороги общего пользования регионального значения	39	43	53	6	8	8	5	4	7	11	10	8

I. Характеристика проблемы

Дорожно-транспортная аварийность наносит ущерб, экономике который складывается из:

- расходов на амбулаторное и стационарное лечение, транспортировку пострадавших;
- расходов на реабилитацию;
- расходов от недополученной продукции в связи с гибелью людей или постоянной нетрудоспособностью;
- расходы связанных с повреждением имущества, восстановлением придорожных коммуникаций;
- расходов на расследование причин ДТП, организацию выплат страховых сумм, судебные издержки;
- расходов, связанных с потерей времени в связи с ДТП.

Не оценим моральный ущерб, приносимый родственникам, близким, сослуживцам лицам погибших и получивших увечья в ДТП.

Обеспечение безопасности дорожного движения на дорогах муниципального района, предупреждение дорожно-транспортных происшествий и снижение тяжести их последствий, является на сегодня одной из важных задач исполнительной власти.

По итогам 2023 года показатели аварийности, согласно показателей Федеральной целевой Программы "Повышение безопасности дорожного движения в 2013 - 2020 годах" (АППГ 2013 (14-2-24), на территории района условно выполнены.

В 2023 году произошло 9 ДТП с пострадавшими, при которых 11 получили ранения, и погиб 1.

К основным факторам, определяющими наличия аварийности в Кайбицком муниципальном районе, следует отнести:

- пренебрежение требованиями БДД со стороны участников дорожного движения, плохая дисциплина, невнимательность и небрежность водителей, при управлении транспортными средствами;
- несоответствие современным требованиям технического уровня дорожных хозяйств, средств организации дорожного движения. Основными причинами ДТП с пострадавшими в районе являются: управление в нетрезвом состоянии, превышение скоростного режима, выезд на встречную полосу движения, наезд на пешехода.

II. Основные цели и задачи программы.

Целью Программы является сокращение смертности от ДТП (в том числе детей) и количества ДТП с пострадавшими, обеспечение охраны жизни, здоровья граждан и их имущества, повышение гарантий их законных прав на безопасные условия движения по дорогам района.

Задачи программы:

- предотвращение ДТП, вероятность гибели людей в которых наиболее высока;
- снижение тяжести травм в ДТП;
- развитие современной системы оказания помощи пострадавшим в ДТП;
- совершенствование системы управления деятельностью по повышению безопасности дорожного движения;
- повышение правосознания и ответственности участников дорожного движения;
- ликвидация опасных участков на дорогах местного значения;
- совершенствование системы обучения правилам БДД на улицах и дорогах.

III. Основные мероприятия Программы

Основной целью является предупреждение опасного поведения участников дорожного движения и повышение профессиональной надежности водителей транспортных средств.

Комплекс мероприятий Программы формируется и финансируется по статьям расходов на капитальные вложения и прочие нужды по следующим направлениям Программы.

Деятельность в указанном направлении предусматривает совершенствование и развитие систем подготовки водителей транспортных средств, других участников дорожного движения, разработку мер правового воздействия в случае неправомерного поведения, а также совершенствование профилактической работы. Предполагается организация и проведение с использованием средств массовой информации специальных пропагандистских компаний по формированию общественного мнения и соблюдению Правил дорожного движения.

Организационно-планировочные и инженерные меры, направленные на совершенствование организации движения транспортных средств и пешеходов в населенных пунктах.

Деятельность в указанном направлении предусматривает улучшение условий движения транспортных средств и пешеходов, внедрение современных методов

регулирования транспортных потоков, комплексных схем организации дорожного движения, совершенствование организации пешеходного движения, снижение влияния дорожных условий на возникновение дорожно-транспортных происшествий, увеличение пропускной способности улично-дорожной сети, проведение инженерных мероприятий в местах концентрации дорожно-транспортных происшествий.

Предполагается организация и проведение с использованием средств массовой информации специальных пропагандистских кампаний по формированию общественного мнения и соблюдению Правил дорожного движения.

Деятельность в указанном направлении предусматривает сокращение времени прибытия на место дорожно-транспортного происшествия служб, участвующих в ликвидации их последствий, быстроту и слаженность их действий, повышение эффективности оказания помощи лицам, пострадавшим в результате дорожно-транспортных происшествий.

Особое внимание уделяется наиболее незащищенным участникам дорожного движения - детям, подросткам и пенсионерам. Одним из важных направлений является профилактическая работа с водителями, допускающими нарушения Правил дорожного движения, а также материальное и моральное поощрение водителей за безаварийную работу

IV. Ресурсное обеспечение Программы

При планировании ресурсного обеспечения Программы учитывались реальная ситуация в финансово-бюджетной сфере на муниципальном и региональном уровне, состояние аварийности, а также реальная возможность ее решения при республиканской поддержке.

Финансирование мероприятий Программы будет осуществляться за счет средств бюджетов Республики Татарстан, местных бюджетов и внебюджетных источников.

Общий объем финансирования Программы 2024 года составляет 61,75 млн. рублей, в том числе за счет средств РТ 35,0 млн. рублей, внебюджетных источников 0,04 млн. руб. и муниципального бюджета – 23,85 млн. рублей.

V. Механизм реализации Программы

Формы и методы управления реализацией Программы определяются муниципальным заказчиком - Исполнительным комитетом Кайбицкого муниципального района.

Для организации работы по реализации Программы создана комиссия по безопасности дорожного движения при Исполкоме Кайбицкого муниципального района в составе из представителей отделов, дорожной службы, ГИБДД, здравоохранения, отдела образования и других заинтересованных структур, ответственных за выполнение мероприятий Программы.

Программные мероприятия реализуются на основе договоров и контрактов. Процесс выполнения мероприятий и порядок расходования бюджетных средств по контрактам контролируется Исполнительным комитетом Кайбицкого муниципального района с начала и до принятия выполненных работ

VI. Оценка социально-экономической и бюджетной эффективности Программы

Эффективность реализации Программы определяется степенью достижения показателей Программы, в качестве которых выбраны сокращение числа лиц, погибших в результате дорожно-транспортных происшествий, и количества дорожно-транспортных происшествий с пострадавшими.

Мероприятия, направленные на повышение правового сознания и предупреждение опасного поведения участников дорожного движения, совершенствование организации движения транспортных средств и пешеходов в населенных пунктах, развитие системы оказания помощи лицам, пострадавшим в результате дорожно-транспортных происшествий, непосредственно влияют на сокращение количества лиц, погибших в результате дорожно-транспортных происшествий.

Мероприятия, направленные на совершенствование нормативно-правовых, методических и организационных основ системы управления деятельностью в области обеспечения безопасности дорожного движения, необходимы для реализации Программы в целом. Без этих мероприятий Программа не может быть выполнена.

Мероприятия, направленные на повышение правового сознания и предупреждения опасного поведения участников дорожного движения (млн. руб.).

№	Наименование мероприятий	Срок исполнения	Объем финансирования всего	в том числе			Ответственные за исполнение	Ожидаемый результат
				за счет средств бюджета РТ	за счет средств бюджета района	за счет средств внебюджетных источников		
1	Проведение широкомасштабных акций "Внимание - дети!", "Внимание - пешеход!", "Вежливый водитель", "Зебра" и т.д. Привлечение информационных и рекламных агентств к проведению профилактических акций, направленных на укрепление дисциплины участников дорожного движения, размещение материалов в средствах массовой информации по вопросам безопасности дорожного движения	2024	-	-	-	-	МКУ «Отдел образования Исполнительного комитета Кайбицкого района», отдел ГИБДД отделения МВД России по Кайбицкому району (по согласованию).	Предупреждение опасного поведения участников дорожного движения
2	Распространение световозвращающих приспособлений.	2024	0,04	-	-	0,04	МКУ «Отдел образования Исполнительного комитета Кайбицкого района», отдел ГИБДД отделения МВД России по Кайбицкому району (по согласованию).	Снижение вероятности наезда на пешехода в темное время суток

1	Установка дорожных знаков, устройство светофоров и искусственных неровностей	2024	2,86	2,86	0	-	Отдел инфраструктурного развития Исполнительного комитета Кайбицкого муниципального района, балансодержатели автодорог и дорожно – уличной сети (по согласованию), подрядные организации (по согласованию).	исключение возможности наезда на пешеходов, выхода пешеходов на проезжую часть автодороги, ограничения скорости в н.п.
2	Приведение в нормативное состояние дорог в населенных пунктах (устройство переходного типа покрытия ЩПС, Щебень)	2024	58,85	35,0	23,85	-	ГКУ «Главтатдортранс» (по согласованию), Отдел инфраструктурного развития Исполнительного комитета Кайбицкого муниципального района, балансодержатели дорожно – уличной сети(по согласованию), подрядные организации (по согласованию).	Развитие и содержание муниципальных дорог

Мероприятия, направленные на развитие системы оказания помощи лицам, пострадавшим в результате дорожно-транспортных происшествий

№	Наименование мероприятий	Срок исполнения	Объем финансирования всего	в том числе			Ответственные за исполнение	Ожидаемый результат
				за счет средств бюджета РТ	за счет средств бюджета района	за счет средств внебюджетных источников		
Мероприятия, проводимые без финансирования								

1	Эффективное оказание экстренной медицинской помощи на месте ДТП и своевременная доставка лиц, пострадавших в нем, в лечебные учреждения	2024	-	-	-	-	ГАУЗ «Центральная районная больница» Кайбицкого района(по согласованию)	Сокращение времени прибытия на место дорожно-транспортного происшествия служб, участвующих в ликвидации их последствий, быстроту и слаженность их действий, повышение эффективности оказания помощи лицам, пострадавшим в результате дорожно-транспортных происшествий.
2	Проведение тактико – специальных учений по реагированию на ДТП	2024	-	-	-	-	ПЧ -115 ФГКУ «8 отряд ФПС по РТ» (по согласованию)	совершенствование технологии проведения спасательных работ на месте ДТП
3	Организация ежедневного доведения оперативного прогноза возникновения чрезвычайных ситуаций и ухудшения погодных условий до заинтересованных организаций	2024	-	-	-	-	ПЧ -115 ФГКУ «8 отряд ФПС по РТ» (по согласованию)	Предупреждение и снижение ДТП, в с связи с ухудшением погодных условий

Объемы финансирования муниципальной программы «Повышение безопасности дорожного движения в Кайбицком муниципальном районе на 2024 год» за счет средств республиканского бюджета, бюджета муниципального образования и иных источников по годам

(млн. рублей,)

Источник финансирования	2024 год
Средства бюджета Республики Татарстан - всего	35,0
Остаток средств муниципального дорожного фонда	2,86
Средства муниципального образования – всего	23,85
Средства внебюджетных источников – всего	0,04
Объем финансирования Программы из всех источников всего	61,75

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Башкарма комитетының
2024е. 28 мартындагы
110 номерлы карарына кушымта

**«2024 елга Татарстан Республикасы Кайбыч
муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген
арттыру» муниципаль программасы**

Олы Кайбыч ав.
2024 ел

**«2024 елга Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районында
юл хәрәкәте иминлеген арттыру»
муниципаль программасы
паспорты**

Программа исеме	«2024 елга Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасы
Программаны эшләү өчен нигез	<p>«2013-2020 елларда юл хәрәкәте иминлеген арттыру» федераль максатчан программасы турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 03 октябрэндәге 864 номерлы карары; Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү чаралары турында» 2014 елның 6 декабрэндәге УП-1115 номерлы Указы; «2014 - 2025 елларга Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы көрәш» дәүләт программасын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 16 октябрэндәге 764 номерлы карары; Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген арттыру, юл-транспорт һәлакәтләрен кыскарту һәм алардан килгән зыяннарны киметү чараларын гамәлгә ашыру турында» 2021 елның 17 декабрэндәге 1250 номерлы карары</p>
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны эшләүчеләр	Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге, Россия Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсенә ЮХИДИ бүлеге (киләшү буенча)
Программаны үтәүчеләр	Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге, «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе, Россия Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсенә ЮХИДИ бүлеге (киләшү буенча), «Кайбыч үзәк район хастаханәсе» дәүләт автономияле сәламәтлек саклау учреждениесе, «Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча баш идарәсе дәүләт янгынга каршы хезмәте федераль янгынга каршы идарәсенә 8 янгыннан саклану отрядының 115 янгыннан саклану часте (киләшү буенча), Кайбыч муниципаль районы авыл жирлекләре Башкарма комитетлары (киләшү буенча), подряд һәм проект оешмалары (киләшү буенча)

<p>Программаның максатлары һәм бурычлары</p>	<p>Программаның максатлары: -юл-транспорт һәләкәтләре нәтижәсендә һәләк булган затлар санын киметү; -зыйян күрүчеләр белән юл-транспорт һәләкәтләре санының кимүе. Программаның бурычлары түбәндәгеләр: -юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тотышын кисәтү; -юл-транспорт травматизмын, шул исәптән балалар травматизмын киметү; - транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерү; -балаларда һәм яшүсмерләрдә транспорт культурасы тәрбияләү; -автомобиль юлларының муниципаль челтәрен үстерү.</p>
<p>Программаны гамәлгә кую вакыты һәм этаплары</p>	<p>2024 ел</p>
<p>Программаны финанслау чыганақлары</p>	<p>Республика бюджеты 35.0 млн. сум., бюджеттан тыш чыганақлар 0,04 млн. сум., муниципаль бюджет 23.85 млн. сум.</p>
<p>Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру</p>	<p>Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты; Кайбыч муниципаль районында юл хәрәкәте иминлегә комиссиясе.</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре</p>	<p>2012 елгы база программасы белән чагыштырганда Программа индикаторларының уңай күрсәткечләренә ирешү: транспорт куркынычлығын, социаль куркынычны, нәтижәләренә авырлығын киметү; юл-транспорт һәләкәтендә һәләк булганнарның санын киметү; юл-транспорт һәләкәтләре концентрациясе урыннарын киметү; юл-транспорт һәләкәтләре саны кимү, шул исәптән балалар катнашында.</p>

Кереш

Автомобиль транспорты белән бәйле авариялелек проблемасы (алга таба - авариялелек) соңгы ун елда юл-транспорт инфраструктурасының жәмгыять һәм дәүләтнең Куркынычсыз юл хәрәкәте ихтыяжларына туры килмәве, юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү системасының житәрлек дәрәжәдә эшләмәве һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның бик түбән дисциплинасы белән бәйле рәвештә аеруча кискенләште. Юл-транспорт һәлакәтләренең төп төрләре булып жәяүлегә бәрелү, руль артында исерек хәлдә йөрү, юлда торган киртәгә һәм туктап торган транспорт чарасына бәрелү, шулай ук бәрелешү һәм әйләнү тора. Барлык юл-транспорт һәлакәтләренең дүрттән өч өлешенән артыгы Россия Федерациясе Юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозу белән бәйле. Барлык һәлакәтләренең өчтән бер өлеше хәрәкәт тизлеген дәрәс сайламау белән бәйле. Һәр сигезенче юл-транспорт һәлакәтен исерек хәлдә булган, һәр жиденче транспорт чарасы белән идарә итәргә хокукы булмаган шофер башкарган. Аварияләр санының иң күбесе транспорт чаралары йөртүче физик затлар катнашында үтә. Юл хәрәкәтендә катнашучыларның иң күп зыян күрүче төркеме - жәяүлеләр.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юллары муниципаль район инфраструктурасының мөһим элементы булып тора, 2024 елның 1 гыйнварына аларның озынлыгы:

Исеме	Озынлыгы, км				
	Барлыгы	ц/б	Асфальт	Вак таш	Грунт
Олы Кайбыч авылы юл-урам челтәре	35,981	0	20,956	9,457	5,568
Жирлекләренең юл-урам челтәре	199,159	3,58	9,647	116,58	69,352
Жирле әһәмияттәге юлларның гомуми озынлыгы	235,14	3,58	30,603	126,037	74,920
Региональ әһәмияттәге юлларның озынлыгы	223,124	0	194,345	21,529	7,25
Райондагы барлык автомобиль юллары	458,264	3,58	224,948	147,566	82,17
Районда торак пунктлар саны	57				
Каты өслекле керү юллары булмаган торак пунктлар саны	10 (24,45 км. грунт)				

Теркәлгән транспорт чаралары саны

Еллар	Теркәлгән	Физик затлар	Юридик затлар
2012	4045	3608	437
2013	4287	3824	463
2014	4499	4014	485
2015	4715	4206	509
2016	4917	4382	535
2017	4829	4320	509

2018	4944	4491	453
2019	5028	4561	467
2020	6205	5712	493
2021	6265	5752	513
2022	6315	5797	518
2023 г.	6363	5833	530

Авариялэр хэле торышы

еллар	Барлык ЮТн	Материаль зьян белэн	Зьян күрүчелэр белэн А-Б-В
2012	152	135	17-9-19
2013	155	141	14-2-24
2014	144	127	17-4-21
2015	99	89	10-4-12
2016	97	89	8-4-13
2017	113	102	11-4-15
2018	64	59	5-0-6
2019	6	6	6-0-12
2020	7	7	7-0-11
2021	11	108	11-4-12
2022	11	182	11-0-13
2023	9	116	9-1-11

А (саны) – Б (үлүчелэр) – В (жэрэхэтлэнгөн)

Балалар катнашында авариялэр хэле торышы

Еллар	Балалар катнашында барлык ЮТн	Зьян күрүчелэр балалар белэн А-Б-В
2012	2	2-1-1
2013	1	1-0-1
2014	2	2-0-2
2015	2	2-0-2
2016	0	0-0-0
2017	2	2-0-2
2018	1	1-0-2
2019	0	0-0-0
2020	2	2-0-2
2021	0	0-0-0
2022	2	2-0-2
2023	0	0-0-0

А (саны) – Б (үлүчелэр) – В (жэрэхэтлэнгөн)

ЮХК бозу төрлөре буенча:

№	Юл-транспорт һәлакәте сәбәбе	ЮТҺ саны											
		2012 е.	2013 е.	2014 е.	2015 е.	2016 е.	2017 е.	2018 е.	2019 е.	2020 е.	2021 е.	2022 е.	2023 е.
1	Тизлек режимын бозу	17	21	6	1	0	2	2	3	3	4	6	4
2	Исерек хәлдә идарә итү	2	2	2	3	4	3	1	1	2	2	2	2
3	Узу кагыйдәләрен бозу	0	2	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0
4	Хокукларсыз идарә	1	3	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1
5	Дистанцияне үтәмәү	30	13	1	0	0	0	0	0	0	2	0	1
6	Техник халәт	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Юл чатын узу	14	12	1	0	0	0	0	0	0	0	2	1
8	Каршы хәрәкәт пол-на чыгу	1	3	5	5	3	2	1	0	1	0	0	0
9	Башка ЮТҺ сәбәпләре	17	27	2	0	1	3	1	0	0	0	1	2

ЮТҺ булган урыннарны бүлү:

ЮТҺ булган урын	ЮТҺ саны												
	2012 е.	2013 е.	2014 е.	2015 е.	2016 е.	2017 е.	2018 е.	2019 е.	2020 е.	2021 е.	2022 е.	2023 е.	
Юл – урам чөлтәре	96	98	74	4	0	3	0	0	0	0	0	0	
Муниципаль әһәмияттәге гомуми файдаланудагы юллар	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1	
Региональ әһәмияттәге гомуми	39	43	53	6	8	8	5	4	7	11	10	8	

файдаланудагы юллар													
---------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. Проблеманың характеристикасы

Юл-транспорт аварияләре икътисадка зыян китерә, алар түбәндәгеләрдән тора:

- зыян күрүчеләргә амбулатор һәм стационар дәвалануга, транспортлауга чыгымнар;
- реабилитация чыгымнары;
- кешеләр үлеме яки эшкә яраксызлыгы аркасында алынмый калган продукция белән бәйле чыгымнар;
- мөлкәткә зыян килү, юл бусе коммуникацияләрен торгызу белән бәйле чыгымнар;
- ЮТһ сәбәпләрен ачыклау, иминият акчалары түләү, суд белән бәйле чыгымнар;
- ЮТһ белән бәйле рәвештә вакытны югалту белән бәйле чыгымнар.

ЮТһ вакытында үлүчеләр, зыян күрүчеләрнең туганнарына, хезмәттәшләренә килгән мораль зыян бәяләп бетергесез.

Муниципаль район юлларында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, юл-транспорт һаләкәтләрен кисәтү һәм аларның нәтижәләрен киметү бүгенге көндә башкарма хакимиятнең мөһим мәсьәләләренә берсе булып тора.

2023 ел нәтижәләре буенча, «2013 - 2020 елларда юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру» Федераль максатчан программасы күрсәткечләре буенча (АПГ 2012 (17-9-19), район территориясендә авариялек хәле шартлы рәвештә үтәлгән.

2023 елда зыян күрүчеләр белән 9 юл-транспорт һәлакәте булган, 11 кеше жәрәхәтләр алган, үлүчеләр -1.

Кайбыч муниципаль районында авария булу-булмавын билгеләүче төп факторларга түбәндәгеләрне кертергә кирәк:

- юл хәрәкәтендә катнашучылар тарафыннан юл хәрәкәте иминлеге кагыйдәләрен үтәмәү, транспорт чаралары белән идарә иткәндә машина йөртүчеләрнең игътибарсызлыгы һәм игътибарсызлыгы;
- юл хужалыкларының, юл хәрәкәтен оештыру чараларының бүгенге заман таләпләренә туры килмәве.

Районда зыян күрүчеләр булган юл-транспорт һәлакәтләренә төп сәбәпләре: исерек хәлдә идарә итү, тизлек режимын арттыру, каршы як хәрәкәт полосасына чыгу.

II. Программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның максаты - юл-транспорт һәлакәтләреннән үлүчеләр санын (шул исәптән балалар) һәм зыян күрүчеләр белән булган юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү, гражданның гомерен, сәламәтлеген һәм мал-мөлкәтен саклауны тәэмин итү, аларның район юллары буйлап хәрәкәт итүнең куркынычсыз шартларына законлы хокукларының гарантияләрен арттыру.

Программа бурычлары:

- үлү ихтималы югары булган юл-транспорт һәлакәтләрен булдырмау;
- ЮТҺ жәрәхәтләренә авырлығын киметү;
- юл-транспорт һәлакәтендә зыян күрүчеләргә заманча ярдәм күрсәтү системасын үстерү;
- юл хәрәкәте иминлеген арттыру эшчәнлегә белән идарә итү системасын камилләштерү;
- хокук белемен һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның жаваплылығын күтәрү;
- жириле әһәмиятгә юлларда куркыныч участокларны бетерү;
- урамнарда һәм юлларда юл хәрәкәткә куркынычсызлыгы кагыйдәләренә өйрәтү системасын камилләштерү.

III. Программаның төп чаралары

Төп максат-юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тәртибен киметү һәм транспорт чаралары йөртүчеләренә һөнәри ышанычлылығын арттыру.

Программа чаралары комплексы Программаның түбәндәге юнәлешләре буенча капитал салуларга һәм башка ихтыяжларга чыгымнарның статьялары буенча төзелә һәм финанслана.

Күрсәтелгән юнәлештә эшчәнлек транспорт чараларын йөртүчеләренә, юл хәрәкәтендә башка катнашучыларны эзәрләү системаларын камилләштерүне һәм үстерүне, хокуксыз тәртип бозылган очракта хокукый йогынты чараларын эшләүне, шулай ук профилактик эшнә камилләштерүне күздә тоту. Жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру һәм юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәү буенча махсус пропаганда компанияләрен массакүләм мәгълүмат чараларын кулланып оештыру һәм үткәрү күздә тотыла.

Торак пунктларда транспорт чаралары һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерүгә юнәлдерелгән оештыру-планлаштыру һәм инженерлык чаралары.

Күрсәтелгән юнәлештә эшчәнлек транспорт чараларының һәм жәяүлеләренә хәрәкәт итү шартларын яхшыртуны, транспорт агымнарын жайга салуның заманча ысулларын, юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемаларын кертүне, жәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерүне, юл-транспорт һәлакәтләре барлыкка килүгә юл шартларының йогынтысын киметүне, урам-юл челтәрен үткәрү сәләтен арттыруны, юл-транспорт һәлакәтләрен концентрацияләү урыннарында инженерлык чараларын уздыруны күздә тоту.

Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәтү системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар.

Күрсәтелгән юнәлештә эшчәнлек юл-транспорт һәлакәте урынына аларның нәтижәләрен бетерүдә катнашучы хезмәтләренә килеп житү вакытын кыскартуны, аларның гамәлләрен тизләтүне һәм жайга салуны, юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәтүнең нәтижәләгән арттыруны күздә тоту.

Юл хәрәкәтенә иң якланмаган катнашучыларына - балаларга, яшүсмерләргә һәм пенсионерларга аерым игътибар бирелә. Юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуга юл куйган машина йөртүчеләр белән профилактик эшләү, шулай ук машина йөртүчеләренә авариясез эш өчен матди һәм әхлакый яктан дәрәжәләндерү мөһим юнәлешләренә берсе булып тора.

IV. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне планлаштырганда муниципаль һәм региональ дәрәжәдә финанс-бюджет өлкәсендә реаль вәзгыять, аварияләр торышы, шулай ук республика ярдәме белән аны хәл итүнең реаль мөмкинлеге исәпкә алынды.

Программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы бюджетлары, жирле бюджетлар һәм бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән гамәлгә ашырылачак.

2024 елгы Программаны финанслауның гомуми күләме 61,75 млн. сум тәшкил итә, шул исәптән Татарстан Республикасы акчалары исәбеннән - 35,0 млн. сум, бюджеттан тыш чыганаclar - 0,04 млн. сум һәм муниципаль бюджеттан - 23,85 млн. сум.

V. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыруга идарә итүнең рәвешләре һәм ысуллары муниципаль заказчы - Кайбыч муниципаль районының Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Программаны гамәлгә ашыру эшен оештыру өчен Кайбыч муниципаль районы башкарма комитеты каршындагы юл хәрәкәте иминлеге комиссиясе төзелде, анда бүлекләр, юл хезмәте, ЮХИДИ, сәламәтлек саклау, мәгариф бүлеге һәм башка кызыксынган структуралар вәкилләре катнашты.

Программалы чаралар шартнамәләр һәм контрактлар нигезендә гамәлгә ашырыла. Чаралар башкару процессы һәм контракт буенча бюджет акчаларын тоту тәртибе Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан башыннан алып үтәлгәнчегә кадәр тикшереп торыла.

VI. Программаның социаль –икътисадый һәм бюджет нәтижәләлеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар санының кыскартылуы һәм зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләре санының кыскаруы Программаның күрсәткечләренә ирешү дәрәжәсе белән билгеләнә.

Юл хәрәкәтендә катнашучыларның хокукый аңын күтәрүгә һәм аларның хәвефсез тәртибен булдыруга юнәлдерелгән чаралар, торак пунктларда транспорт чаралары һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерү, юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәтү системасын үстерү юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар санын киметүгә турыдан-туры йогынты ясый.

Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге эшчәнлеккә идарә итү системасының норматив-хокукый, методик һәм оештыру нигезләрен камилләштерүгә юнәлдерелгән чаралар Программаны тулаем гамәлгә ашыру өчен кирәк. Әлеге чаралардан башка Программа үтәлә алмый.

Юл хэрэкәтендә катнашучыларның хокукый аңын күтәрүгә һәм үз-үзләрен хәвефле тотышын булдырмауга юнәлдерелгән чаралар (млн. сум)

№	Чаралар исеме	Баш кару срогы	финансл ау күләме	Шул исәптән			Башкару өчен жаваплы	Көтелгән нәтижә
				ТР бюджет-ты акчала-ры хисабы-на	район бюджет-ты акчала-ры хисабы-на	Бюджет-тан тыш акчалар хисабына		
1	Киң масштаблы «Игътибар - балалар!», «Игътибар - жәяүле!», «Әдәпле машина йөртүче», «Зебра» һ.б. акцияләрен үткәрү. Юл хэрәкәтендә катнашучыларның дисциплинасын ныгытуга, юл хэрәкәте иминлеге мәсьәләләре буенча масса күләм мәгълүмат чараларында материаллар урнаштыруга юнәлдерелгән профилактик акцияләр үткәрүгә мәгълүмати һәм реклама агентлыкларын жәлеп итү.	2024	-	-	-	-	«Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе, Россия Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсенәң ЮХИДИ бүлеге (киләшү буенча)	Юл хэрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тотышын кисәтү
2	Яктылык-кайтартгыч жайланмалар тарату.	2024	0,04	-	-	0,04	«Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»	Караңгы вакытта жәяүлене бәрдерү ихтималының түбәнәюе

							муниципаль казна учреждениесе, Россия Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсенә ЮХИДИ бүлгә (киләшү буенча)	
3	Мәгариф учреждениеләрендә балалар юл-транспорт травматизмын профилактикалау мониторингы	2024	-	-	-	-	«Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлгә» муниципаль казна учреждениесе, Россия Эчке эшләр министрлыгының Кайбыч районы буенча бүлекчәсенә ЮХИДИ бүлгә (киләшү буенча)	Балалар юл- транспорт имгәнүен профилактика лау
4	<ul style="list-style-type: none"> ММЧда юл хәрәкәте куркынычсызлыгы мәсьәләләрен даими яктырту (күзаллаулы мәгълүмат, махсулаштырылган рекламаюл хәрәкәте куркынычсызлыгы кагыйдәләре мәсьәләләре буенча житәкчеләр һәм белгечләр чыгышы) 	2024	-	-	-	-	«Кайбыч таңнары» ("Кайбицкие зори") район газетасы редакциясе	Юл хәрәкәтендә катнашучыла рның куркыныч тәртибен кисәтү

Торак пунктларда транспорт чараларының һәм жәяүлеләрнең хәрәкәтен оештыруны камилләштерүгә юнәлдерелгән оештыру-планлаштыру һәм инженерлык чаралары (млн. сум)

№	Чаралар исеме	Башкару срогы	финанслау күләме	Шул исәптән			Башкару өчен җаваплы	Көтелгән нәтижә
				ТР бюджеты акчалары хисабына	ТР бюджеты акчалары хисабына	ТР бюджеты акчалары хисабына		
1	Юл билгеләрен кую, светофорлар һәм ясалма тигезсезлекләр урнаштыру	2024	2,86	2,86	0	-	Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге, автомобиль юлларын һәм юл чөлтәрен баланслаучылар (киләшү буенча), подряд оешмалары (киләшү буенча)	Жәяүлеләрне бәрдерү, автомобиль юлының юл өлешенә жәяүлеләр чыгу, тизлекне чикләү мөмкинлеген юкка чыгару
2	Торак пунктларда юлларны норматив хәлгә китерү (вак таш өслекләренең күчеш тибындагы жайланма ЦПС)	2024	58,85	35,0	23,85	-	«Главтатдортранс» ДКУ (киләшү буенча), Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге, автомобиль юлларын һәм юл чөлтәрен баланслаучылар (киләшү буенча), подряд оешмалары (киләшү буенча)	Муниципаль юлларны үстерү һәм тоту

**Юл-транспорт һәләкәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәтү системасын үстерүгә
юнәлдерелгән гамәлләр**

№	Чаралар исеме	Башкару срогы	финансла у күләме	Шул исәптән			Башкару өчен жаваплы	Көтелгән нәтижә
				ТР бюдже-ты акчала-ры хисабы-на	ТР бюдже-ты акчала-ры хисабына	ТР бюджеты акчалары хисабына		
Финанслаусыз үткәрелә торган чаралар								
1	Юл-транспорт һәләкәте урынында ашыгыч медицина ярдәмен нәтижәле күрсәтү һәм анда зыян күргән затларны дөвалау учреждениеләренә вакытында китерү	2024	-	-	-	-	«Кайбыч үзәк район хастаханәсе» дөүләт автономияле сәламәтлек саклау учреждениесе	Аларның нәтижәләрен бетерүдә катнашучы хезмәтләренә юл-транспорт һәләкәте урынына килү вакытын кыскарту, аларның гамәлләренә тизлеген һәм көйләнгән булуын, юл-транспорт һәләкәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәтүнең нәтижәләлеген арттыру
2	Юл-транспорт һәләкәтендә үзәнде тоту буенча махсус-тактик өйрәнүләр үткөрү	2024	-	-	-	-	Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының ТР буенча баш идарәсе дөүләт янгынга каршы хезмәте федераль янгынга каршы идарәсенең 8 янгыннан саклану отрядының 115 янгыннан саклану часте	юл-транспорт һәләкәте урынында коткару эшләрен уздыру технологиясен камилләштерү

3	Кызыксынган оешмаларга гадэттэн тыш хэллэр килеп чыгу һәм һава шартларының начараю турында көн саен оператив фараз житкерүне оештыру	2024	-	-	-	-	Россия Гадэттэн тыш хэллэр мин-ның ТР буенча баш идарәсе дәүләт янгынга каршы хезмәте федераль янгынга каршы идарәсенә 8 янгыннан саклану отрядының 115 янгыннан саклану часте	Һава шартларының начараюына бәйле рәвештә юл-транспорт һәлакәтен кисәтү һәм киметү
---	--	------	---	---	---	---	--	--

«2023 елга Кайбыч муниципаль районында «Юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын республика бюджеты, муниципаль берәмлек бюджеты һәм еллар буенча башка чыганаclar исәбеннән финанслау күләмнәре

(млн. сум)

Финанслау чыганагы	2024 ел
Татарстан Республикасы бюджеты акчалары-барлыгы	35,0
Муниципаль юл фондының калган акчалары өлеше	2,86
Муниципаль берәмлек акчалары - барлыгы	23,85
Бюджеттан тыш чыганаclar акчалары– барлыгы	0,04
Программаны барлык чыганаclarдан финанслау күләме - барлыгы	61,75